

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 3. december 2012-imeersumi nalikillilersuinernut maleruagassat kingullermik allanngortinnerisigut aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit kingusinnerpaamik UKA2016-imut atatillugu saqqummiunneqartussamik nalunaarusiornissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalunaarusiornikkut takutinneqassaaq allannguuteqarneq ingerlatsiveqarfinnut mikinerusunut akunnattumillu angissusilinnut aningaasaqarnikkut kinguneqarsimanersoq. Taamatuttaaq nalunaarusiami ingerlatseqatigiiffiit atortussanik nutaanik aningaasaliiffigisaminnillu nalikillilersuisinnaanerat siunertaralugu aningaasatigut kingunerisat nalilersuinernik imaqartinneqassaaq (Inatsisartunut ilaasortaq, Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerreqarnerani saqqummiunneqartoq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuningga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelson (Siumut) siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Steen Lynge (Atassut) siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Jess Svane (Siumut)

Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen (Demokraatit)

Inatsisartunut ilaasortaq Naaja H. Nathanielsen (Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig (Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen (Inuit Ataqatigiit)

UKA 15-imi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Nalikilliliisarnermik maleruagassanik kingullermik allanngortitsineq suliffeqarfinnut mikisunut akunnattumillu angissusilinnut pitsaangitsumik kinguneqarsimasoq inuussutissarsiutinik ingerlataqartunik aammalu kommunini immikkut ilisimasalinnik oqaloqateqarnermigut paasitinneqarsimalluni siunnersuuteqartup paasissutissiissutigaa. Tamatuma peqatigisaanik siunnersuuteqartup paasissutissiissutigaa nalikilliliisarnermik maleruagassanik kingullermik

allanngortitsisoqarmat suliffeqarfiit mikinerit akunnattumillu angissusillit eqqorneqarnissaat naatsorsuutigineqarsimangitsaq.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 3. december 2012-imeersumi nalikilliliisarnermut maleruagassanik kingullermik allanngortitsinerup aningaasaqarnikkut kingunerisai pillugit nalunaarusiornis-samik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat siunnersuuteqartup kissaatigaa.

Allannguutit suliffeqarfinnut mikisunut akunnattumillu angissusilinnut aningaasaqarnikkut kinguneqarsimanersut nassuiaammi isummerfigineqassasoq siunnersuuteqartup kissaatigaa.

Kiisalu suliffeqarfiit atortussarsiaminnik nutaanik aningaasaliiffigisaminnillu nalikilliliisinaaqullugit nalikilliliisarnermik maleruagassanik allanngortitsinerup aningaasatigut sunniutaanik naliliinermik nassuiaat ilaqartinneqassasoq siunnersuuteqartup kissaatigaa.

2. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Paatsuungasoqaqqunagu oqaatigineqassaaq aningaasarsianit akileraarutininik allannguinermit taasissutissami taaneqartumi anguniarneqarmat inuinnaat ernianut aningaasartuutininik ilanngaateqarsinnaatitaanerisa killilerneqarnissaa, utaqqiisaasumik inissiat nalingisa akileraarusersorneqalernissaat kiisalu nalikilliliisarnermut maleruagassat ingerlatseqatigiiffinnut inuus-sutissarsiummillu ingerlataqartunut namminersortunut atuuttut allanngortinneqarnissaat. Ilaatigut akileraartarnermik allannguinerup aningaasalersornissaanut (pingaartumik tunngaviulluni 2013-imi akileraarutininik procentimik ataatsimik appaaneq nunatta karsiata iluanaarutis-sanik 72 mio. kr.-inik annaasaqarneranik kinguneqartoq) ilaatigullu taamani akileraartitseriaatsimi naapertuutinnigitsut iluarsinissaannut aningaasarsianik akileraarutit pillugit inatsimmi allannguutit taakku peqataaqataasussaapput.

Siunnersuutip taasissutissartaata imaraa qulequtaq ataaseq qulequtaqqallu aalajangersimasut marluk. Suliffeqarfiit atortussarsiaminnik nutaanik aningaasaliiffigisaminnillu nalikilliliisinaaqullugit nalikilliliisarnermik maleruagassanik allanngortitsinerup aningaasatigut sunniutaanik naliliinermik nassuiaat ilaqartinneqassasoq siunnersuuteqartup qulequtaqqatut kissaatigaa.

Tassunga tunngatillugu ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq inatsisit malillugit suliffeqarfiit atortussiatik nutaat aningaasaliissutigisatillu akileraarutitigut nalikilliliissutigisinnaammattigit. Tamattumillu tamatumunnga qulaajaassutitut nalunaarusiornissaaq ataatsimiititaliap naliliinera malillugu pisariaqannigilaq.

Allannguutit kingulliit suliffeqarfinnut mikisunut akunnattumillu angissusilinnut aningaasaqarnikkut kinguneqarsimanersut nassuiaammi isummerfigineqassasoq qulequtaqqap aappaatut siunnersuuteqartup kissaatigaa. Nalikilliliineq naatsorsuutininut inissiineruvoq, tamatumani atortutitigut pigisat nalillit piffissami atuuffigisaanni nalingattut piffissap ingerlanerani annikilliartuaartinneqartarluni. Naatsorsuutit tungaanit isigalugu tamatuma kinguneraa atortutitigut pigisap pissarsiarinerani akiusup pigisap nalillip suunera apeqquaatillugu suliffeqarfiup naatsorsuutaani ukiunut arlalinnut agguataarlugu aningasartuutitut nalunaarsor-

neqartarnera. Pigisap nalillip atuuffiata ingerlanerani akileraarutitigut tamakkiisumik nalikilliliissutaasartut 2012-imi allannguisoqannginnerani allannguisoqarneratalu kingorna taamaaginnarput. Pigisat nalillit assigiinngitsut pillugit akileraarterni maleruagassat eqqarsaatigalugit nalikilliliissutigisat akileraarutitigut siunniutaasa aqunnissaannut suliffeqarfiit namminneq periarfissaqarput. Taamaattumillu nalikilliliisarnermik maleruagassat allannguu-taasa aningaasaqarnikkut kingunerisassaannut apeqqutaassaaq suliffeqarfiup aningaasatigut ataatsimut isigalugu inissisimaneranut sanilliullugu suliffeqarfiit ataasiakkaat nalikilli-liinissamut tamakkiisumik periarfissaminnik ukiumoortumik qanoq atuinerat. Ataatsi-miititaliap takusinnaasai malillugit allannguutit kinguneraat nalikilliliissutit piffissamut ima agguataarneqartut ukioq siulleq akileraarutitigut nalikilliliisinnaaneq annikillisinneqarluni, tamatumalu kingunerisaanik akileraarutitigut nalikilliliisinnaaneq tamanna ukiuni tulliuttuni annertusissalluni.

Akileraarutitigut naatsorsuutinit allaanerusumik suliffeqarfiit ukiumoortumik naatsorsuutai suliffeqarfiup aningaasaqarnikkut inissisimaneranik eqqortumik takussutissiissapput, taamaattumillu naatsorsuuserinnermi tunngavik tamanna naapertorlugu naatsorsuutitigut nalikilli-liinerit annertussusilerneqassallutik. Naalakkersuisut allannerattut 2012-imi allannginnermi ilaatigut siunertarineqarpoq pigisat nalillit nalikilliarthorpiarnerisa aammalu akileraarutitigut nalikilliliinerit imminnut naapertuunnerunissaat ilaatigullu akileraarutissanik kinguar-titsinnermut atatillugu inuiaqatigiit annaasaqaatigisinnaasaasa killilersimaarnissaat.

Akileraarutitigut sinneqartoorutininik nalikilliliisinnaanermik naatsorsuutitigut siusinnerusukkut aaqqissuussinnermi eqqumiitsumi siunertaasimavoq iluanaarutigisat ukiumi kingusinnerusumi akileraarutigineqarsinnaanerat. Tassa tamatumani pineqarsimangilaq sinneqartoorutininik akileraaruteqannginnissaq, taamaallaalli akileraarutissanik kinguartitsineq pineqarluni.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inat-sisartut inatsisaanni nr. 9, 3. december 2012-imeersumi nalikilliliisarnermut maleruagassanik kingullermik allanngortitsinerup aningaasaqarnikkut kingunerisai pillugit nalunaarusior-nissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat siunnersuutip taasissutissartaani pingaarnertut sammeneqarpoq.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisissatut siunnersuummut siuliani taaneqartumut nassuiaatini inuussutissarsiutilinnut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissat pillugit immikkoortumi ima allattut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq:

”Akileraarutitigut nalikilliliisinnaanerup allanngortinneqarnerisa kingunerisassaanik, piffissaq qanittoq eqqarsaatigalugu, inuussutissarsiutillit akileraarutaat 44 mio. koruunit angullugit amerleriarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu, isertitanut tamarmiusunut siunnersuutip sunniutaa 21 mio. koruuninut appassaaq ...”.

Ataatsimiititaliamittaaq maluginiarneqarpoq Sulisitsisut Peqatigiiffiata tusarniaanermut akis-summini iliuuseriniakkat sunniutissaat pillugit uppernarsaatit pitsaanerusut ujartorai. Taamani Naalakkersuisut tamatumunnga ima oqaaseqarput:

”Suliarilluakkanik aammalu tunngavilersorluakkanik Naalakkersuisut siunnersuutaasa kingunissaannik ataqatigiissumik nalilersuisoqarnikuunngilaq. Siunnersuutit suliaapput paasissutissat ullumikkut pigineqartut aallaavigalugit. Taamaattorli Naalakkersuisut naliliipput, misissueqqissaarnerit, siunnersuutit suliarineqarneranut atatillugu ingerlanneqarsimasut, siunnersuutinut assingusunut sanilliullugit peqqisaarunneqarnerusimasut aammalu sukumiinerusimasut. Taassuma saniatigut siunnersuut Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitat sukumiisumik sulisimanerannik tunngaveqarpoq.”

Nassuiaatini pineqartumi piffimmi allami taamani Naalakkersuisut ima allapput:

Ataavartumik sunniuteqarnissaanik naatsorsuusiortarnermi tunngavigineqarpoq, nalikillisaasinnaanermik malittarisassanik allannguinerup kingorna pigisat nalillit suut nalikillisarneqarsinnaanerannut tunngatillugu ataavartumik allannguisoqartarnissaa. Taamaattumik pigisat nalillit ataasiakkaat akileraatutigineqarnissaannik siuartsinertut naliliisoqarsinnaagaluartoq, aningaasaliisarnermut periutsit ataatsimut nalilersorneqarnerisigut sunniutit ataavartut anguneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Pissutsit taamaannerat taamanili allanngorsimanngitsoq ersarippoq. Siunnersuuteqartup § 37 naapertorlugu apeqqutaanut nr. 202-mut, 17. august 2015-imeersumut Naalakkersuisut akisutaanni allassimavoq allannguutit suliffeqarfinnut mikisunut akunnattumillu angissusilinnut sunniutaat pillugit naatsorsuusiortoqarsimanngitsoq. Akissummi tassani Naalakkersuisut paasissutissiipput 2012-imi allannguinerit aallaavigalugit iluanaarutissatut naatsorsuutigineqartut anguniakkanut naapertuuttuunersut naatsorsorniassallugit periarfissaqanngitsoq tamanna pillugu malunnaatilmik suliniuteqartoqarsimanngippat.

Naalakkersuisut nalilerpaat taamatut piffissami 2010-mit 2015-imut naatsorsuutinik tamar-miusunik misissuineq, Inatsisartunut ilaasortap Agathe Fontainip missiliuineranit anner-tunerujussuarmik pisariaqartitsissasoq aamma inernerit eqqortut anguneqarsinnaanersut qularnarsinnaasoq.

Aningaasatigut kingunerisassatut taamani Naalakkersuisut missingiillutik naliliineri eqqor-simanersut nassuiaatigeqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaat siunnersuuteqartup kis-saatigisimappagu aatsaat annertoarujussuarmik suliaqaqqaarluni tamanna aatsaat pisinnaa-nerarlugu Naalakkersuisut oqarnerat ataatsimiititaliamit isumaqatiginartinneqarsinnaavoq. Tamatuminnga allaanerusumik naliliinissamat ataatsimiititaliaq periarfissaqannngilaq. Ataatsimiititaliap naliliinera malillugu siunnersuutip kingunerissavaa ukioq akileraarfiusumit 2012-imit suliffeqarfiit mikisut akunnattumillu angissusillit nammineq nalunaarsuutaannik tamar-miusunik misissuinissaq. Misissuineri taamaattumi siunertarineqassaaq tamatumunnga inatsit allanngortinneqarsimanngikkaluarpat akileraarutitigut nalikilliliinerit qanoq issimaga-luarnissaannik naliliinissaq. Kisitsisinik tutsuiginartunik pissarsisoqassappat suliami tama-tumani suliffeqarfiit (kukkunersiuisullu) peqataatinneqarnissaat pisariaqassaaq, tamannalu

arlaatigut taarsiissuteqartitsinngikkaanni piviusunngorsinnaasutut ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqanngilaq.

AC naapertorlugu inuup ataatsip ukiumut sulisinnaanera najoqqutaralugu ukiup aappaata affaanik taamaallaat immikkoortitsisoqarnissaa naatsorsuutigineqarpat ataatsimiititaliap isumaa malillugu tamatuma kingunerissavaa missingiilluni naliliinerit nutaat annertuut ingerlateqqinneqartariaqartut. Tassunga atatillugu soorunami naatsorsuutigineqartariaqarpoq naatsorsueriaatsimi allannguutit pissutigalugit inernerusut nikingasinnaanerat aammalu suliffeqarfiit ilaasa matusimasinnaanerit imaluunniit piginnittui allanngorsimasinnaanerit.

3. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

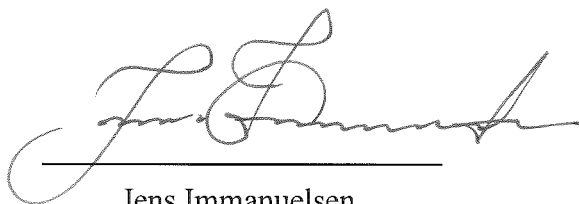
Naalakkersuisut naliliinerannit allannerusumik naliliinissamut ataatsimiititaliaq tunngavissaqarsorinngilaq.

4. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Tamanna tunngavigalugu allannguutissatut siunnersuut una ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit saqqummiunneqarpoq:

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 3. december 2012-imeersumi nalikilliliisarnermik male-ruagassat kingullermik allannguutaasa aningaasaqarnikkut kingunerisaannut malitse-qartitsissutitut nassuiaasioqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Suliffeqarfinnut mikisunut akunnattumillu angissusilinnut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassatut Naalakkersuisut naatsorsuutigisaat naammattumik ersarissisinneqarsimannginnerat ilimagissallugu tunngavissaqarnerseq nassuiaammi isummerfigineqassaaq. Allannguut suliffeqarfiit mikisut akunnattumillu angissusillit aningaasaleerusussuseqarnerannut siunertaanngitsumik kinguneqarsimanersseq nassuiaammi ilanngullugu isummerfigineqassaaq. Nassuiaat kingusinnerpaamik UKA 16-imut atatillugu naammassineqarsimassaaq.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

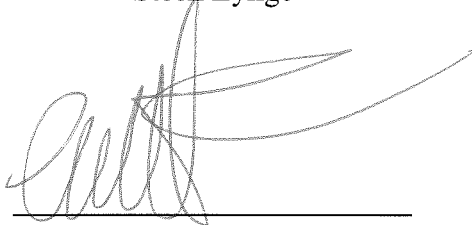
Jens Immanuelson,
siulittaasoq

Steen Lyng

Jess Svane

Tillie Martinussen

Naaja Nathanielsen

Sara Olsvig

Peter P. Olsen